

ERVARINGSDESKUNDIGHEID FYSIEKE TOEGANKELIJKHEID AMSTERDAM

- X** Gemeente
- X** Amsterdam
- X**

Clëntenbelang
AMSTERDAM...

Presentatie door

Bart Weggeman
CBA

Eric Groot Kormelink
CBA

Jette Bolle
gemeente Amsterdam

Context Amsterdam

Opbouw presentatie

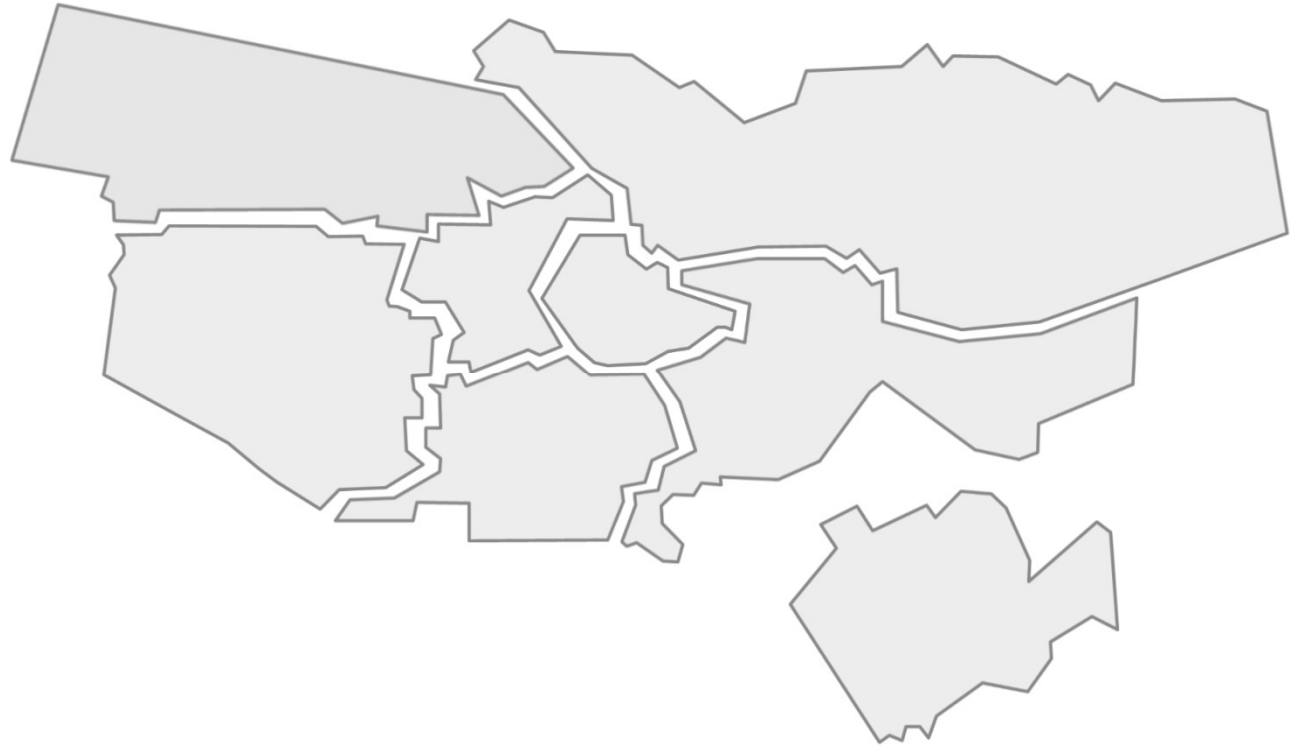
- Inleiding context Amsterdam
- Beleid ervaringsdeskundigen (ED)
- Over Cliëntenbelang Amsterdam
- Voorbeelden inzet ervaringsdeskundigheid
- Aandachtspunten en knelpunten

- Aan het einde vragen en discussie aan deelnemers:
Heb je tips en trucs over ervaringsdeskundigheid uit je eigen gemeente?

Context Amsterdam

- oppervlakte ca. 220 km²
- 7 stadsdelen
- 22 gebieden
- 99 wijken
- 481 buurten
- ca. 875.000 inwoners
- ca. 880.000 fietsen

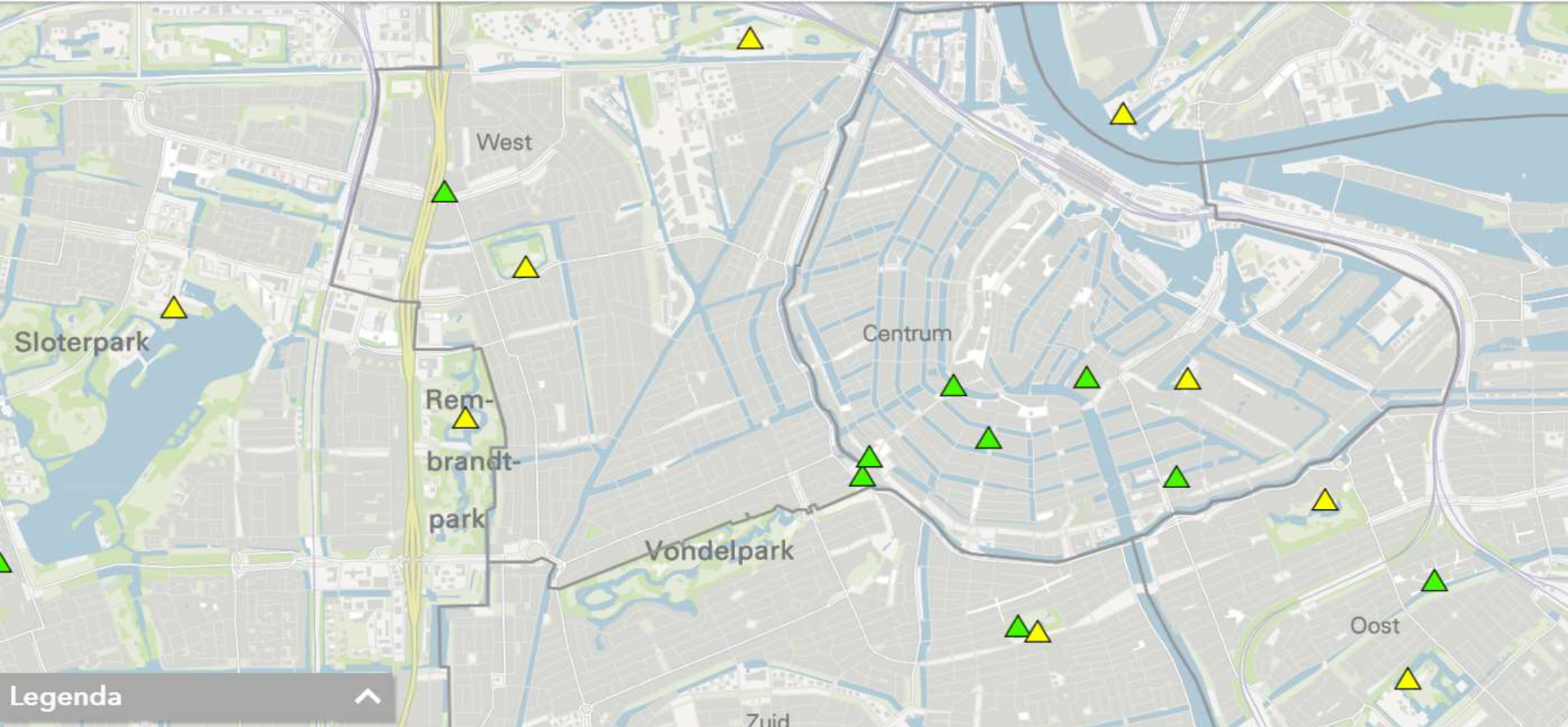
Context Amsterdam: de opgave is groot

- ca. 450.000 woningen
- ca 4.900 straten
- ca 7.500 monumenten
- ca. 850 OV-haltes (GVB)
- 89 musea
- ca 340 culturele instellingen
- 248 basisscholen en 84 scholen voortgezet onderwijs

Maps: Toegankelijke openbare toiletten

Formele advisering aan college

Drie stedelijke adviesraden:

- Wmo-adviesraad
- Jeugdplatform Amsterdam
- Participatieraad Amsterdam

- Adviesrol van Cliëntenbelang Amsterdam (CBA)
- Diverse platforms en overleggen (mantelzorg, Lvb, MO-GGz)
- Bewonersparticipatie in gebieden en stadsdelen

Wie zijn ambtelijk betrokken bij toegankelijkheid?

- Stadsergonoom adviseert over openbare ruimte
- Coördinator dossier toegankelijkheid/lokale inclusie agenda
- Toegankelijkheidsagenda van de gemeente
- Stedelijk netwerk ambtenaren met een beperking
- Vele ambtenaren bij directies, o.a.
 - Verkeer en Openbare ruimte
 - Gemeentelijk Vastgoed
 - Facilitair Beheer
 - Dienstverlening
 - Verkiezingen
 - Communicatie
 - Sport
 - etc. etc.

✘
✘ **Achtergrond: Beleid en dossiers in Amsterdam**
✘ **waarbij toegankelijkheid een eis is**

- Websites en apps: WCAG2 / landelijke wetgeving
- Dienstverlening: Toegankelijk en begrijpelijk voor iedereen
- Taal voor allemaal en Taalakkoord
- Openbare Ruimte: Handboek inrichting openbare ruimte (HIOR)

In ontwikkeling:

- Vastgoed: streven naar Integrale toegankelijkheid/ITS)
- Openbaar Vervoer: landelijke wetgeving:
- Wonen en bouwen: landelijke wetgeving + lokale afspraken aanpasbaar bouwen/
eisen aan rolstoelwoningen en afspraken ouderenhuisvesting

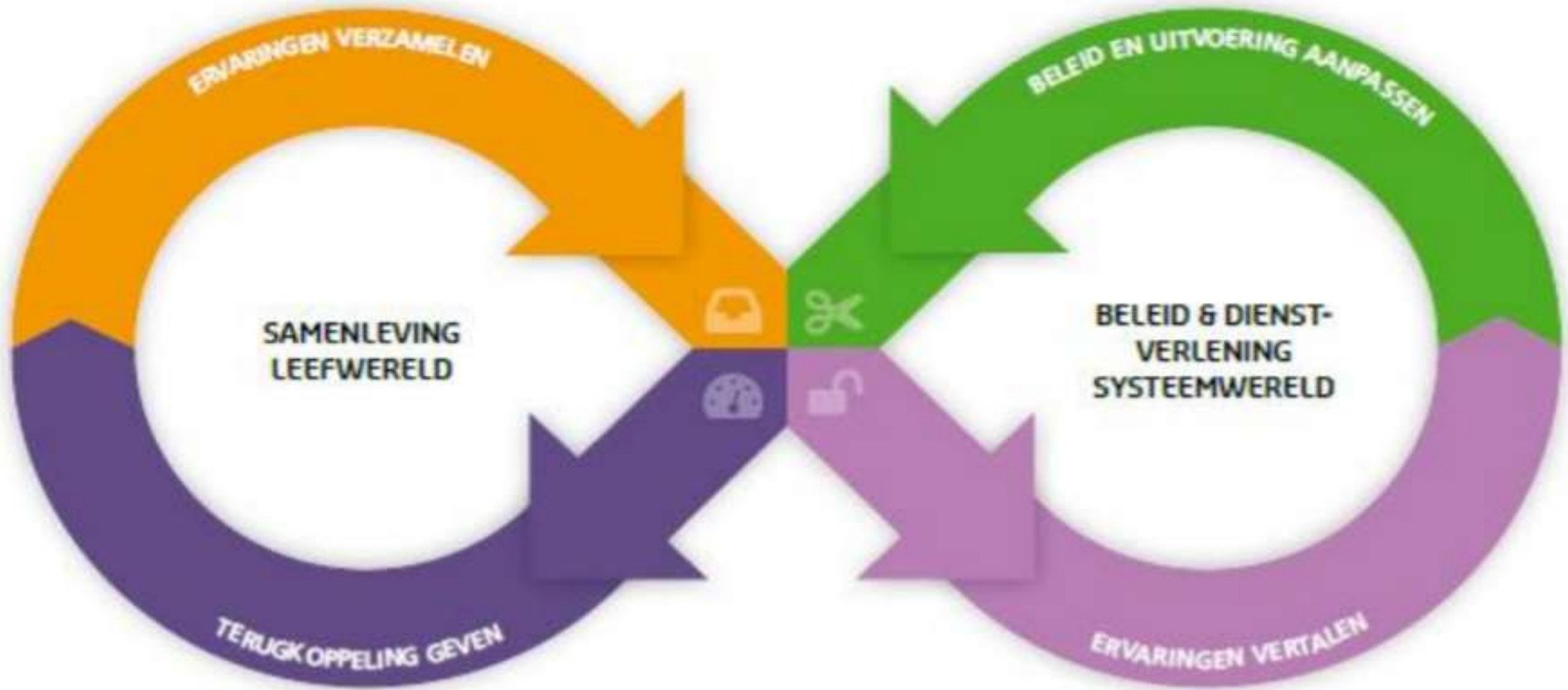
Niets over ons, zonder ons!

Wat is ervaringsdeskundigheid?

- **Ervaringskennis:** Bij ervaringskennis gaat het om reflecteren op ervaringen en deze een plek geven.
- **Ervaringsdeskundigen:** Mensen die vaardigheden hebben opgedaan om ervaringskennis in te zetten en door te geven aan anderen.
- Een ervaringsdeskundige is **nooit compleet**: je vertegenwoordigt nooit alles en de ervaringen van iedereen
- Zorg voor **diversiteit** in de groep ervaringsdeskundigen

✘ Wanneer zet je ervaringsdeskundigheid in?

Afbeelding: Lemniscaat Ervaringskennis in Beleid, Movisie (2018)

Beleid over inzet ervaringsdeskundigen Amsterdam

- Inzet van ervaringsdeskundigen is opgenomen in het coalitieakkoord
- Initiatiefvoorstellen en veel aandacht voor ervaringsdeskundigheid in de gemeenteraad
- Inzet ervaringsdeskundigen is een van de speerpunten van de lokale inclusie agenda
- Versterken van de ervaringsdeskundigheid in de stad:

Amsterdams Netwerk Ervaringskennis (ANE)

Coöperatie die zich inzet voor 'een grotere inbreng van ervaringsdeskundigen in beleid en uitvoering'

Zie <https://www.amsterdamsnetwerkervaringskennis.nl>

- Bij steeds meer dossiers in de stad worden ervaringsdeskundigen betrokken

Voorbeelden inzet ervaringsdeskundigen

- Dienstverlening: klantenpanel en klantreizen
- Meelezen op begrijpelijkheid brieven en informatie
- Ervaringsdeskundige medewerkers in dienst bij buurtteams
- Ervaringsdeskundigen actief bij onafhankelijke cliëntondersteuning
- Input en kritische blik op inkooptrajecten Wmo
- Overleg en advisering over toegankelijke Verkiezingen
- Schouwen van gebouwen en input over gewenste aanpassingen
- Schouwen en advisering in de openbare ruimte
- Input over aanpasbaar bouwen en rolstoelwoningen

✘ Ervaringsdeskundigheid op het gebied van fysieke toegankelijkheid
✘ Amsterdam

De gemeente werkt al jaren samen met lokale ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers op het gebied van fysieke toegankelijkheid

Over Cliëntenbelang Amsterdam (CBA)

CBA is een onafhankelijke belangenorganisatie voor alle chronisch zieken, cliënten van de gezondheidszorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, ouderen, mantelzorgers en mensen met een lichamelijke handicap, verstandelijke, zintuigelijke of psychische beperking:

- Belangenbehartiging
- Beleidsparticipatie
- Informatie vanuit verschillende doelgroepen op stedelijk niveau te bundelen
- Het bieden van professionele ondersteuning aan belangenorganisaties.

Clëntenbelang AMSTERDAM...

Over Clëntenbelang Amsterdam

- CBA vereniging met 56 lid organisaties
- CBA heeft ca. 30 fte en 170 vrijwilligers
- Zie voor meer informatie

<https://www.clientenbelangamsterdam.nl/over-ons/vereniging/onze-lidorganisaties>

Inbreng CBA in het fysieke domein

- Adviserend lid Reizigers Advies Raad (RAR)
- Adviserend lid van Centrale verkeerscommissie (CVC)
- Deelname aan schouwen bij oplevering projecten openbare ruimte
- Inbreng bij Stadsregie over tijdelijke werken in uitvoering
- Samenwerking met Vastgoed van de gemeente bij (Its) schouwen
- En check ITS en in bij andere organisaties

Inbreng in beleid openbare ruimte (HIOR)

- Handboek inrichting openbare ruimte is lokale vertaling van landelijke beleid naar Amsterdam
- CBA heeft input gegeven op:
 - Stedelijke checklist toegankelijkheid
 - Leidraad geleidelijnen
- Toegankelijkheid is uitgangspunt in de openbare ruimte
- Standaard gebruik van toegankelijkheidscriteria in de planvorming

Zie voor informatie: <https://hior.amsterdam.nl/#/home>

Regelmatig afstemming met Verkeer & Openbare Ruimte (V&OR)

- Test van een 'halteband' voor gecombineerde tram- en bushaltes
- Formeel advies over het Programma van Eisen voor tramhaltes

Youtube Video;

<https://youtu.be/nKgQJizpjYk>

Regelmatig afstemming met Verkeer & Openbare Ruimte over beleidszaken

- Dilemma paaltjes versus toegankelijkheid is aangekaart door Cliëntenbelang Amsterdam
- Afwegingskader inrichting autovrije gebieden en paaltjes is opgesteld op verzoek van en in afstemming met CBA
- Nu > Praktijk nauw volgen

Gemeente Amsterdam

Ontheffing RVV
Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam verleent ontheffing van:

Ontheffing RVV voor heel Amsterdam

van 21 juli 2020 t/m 20 juli 2022

Autovrij en paaltjes op de weg

Centrale Verkeerscommissie (CVC)

CBA is adviserend lid van de CVC die adviseert over plannen in de openbare ruimte.

- Ervaringsdeskundige verkeersadviseurs brengen lokale kennis in
- 2 Ervaringsdeskundigen (ED) hebben zitting in CVC
- 40 CVC-vergaderingen en 400 adviezen per jaar
- Advies ED wordt meestal overgenomen

Voorbeeld: Zebra's behouden in plannen bij Oranje looper (Damrak/Rokin)

Reizigers
Advies Raad

Reizigersadviesraad (RAR)

- RAR is het verplicht adviesorgaan voor de Vervoerregio Amsterdam inzake Openbaar Vervoer. Zie: rar.vervoerregio.nl
- CBA heeft 2 zetels in de RAR
- Ervaringsdeskundigheid inzet: 2 rolstoelgebruikers en een vertegenwoordiger die blind is.

Voorbeelden van adviezen over toegankelijkheid:

- Amstelveenlijn (opleverschouw)
- Materieel (met name tram)

Clëntenbelang
AMSTERDAM...

Vervoerregio Amsterdam (VRA)

- Formele advisering door de Reizigersadviesraad
- Participatie bij programma 'Inclusieve Mobiliteit' (opdracht Rijk)
- Regulier overleg met beleidsteam Inclusieve Mobiliteit
- Participatie in (deel)projecten:
 - OV-Coach, zie ov-coach.nl
 - Reisinformatie: halte-Buddy, zie haltebuddy.focustest.nl
- Papier versus praktijk

ov.coach

T-Mobile NL 4G 15:14

AA haltebuddy.focustest.nl

Mr. Visserplein 180m

Vul je reisprofiel in om te zien hoe toegankelijk halte Mr. Visserplein voor jou is.

Hoe verplaats je je?

Elektrische rolstoel

Scootmobiel

Handrolstoel

Rollator

Wandelstok of krukken

Zonder hulpmiddel

We vullen alvast waarden in die passen bij de meeste mensen met een elektrische rolstoel.

Hoeveel breedte heb je nodig?

< >

Clëntenbelang AMSTERDAM...

Trainingen

- Met makke en gemak in Mokum: training aan rijdend personeel van GVB
- Training van vrijwilligers: van eigen ervaringskennis naar ervaringsdeskundigen
- Cursus plattegrond en bouwtekeningen, inclusief HIOR en ITS richtlijnen
- In de maak: training met impact adviseren (ik en de ander)

Advisering en schouwen

- Diverse gebouwen zijn gecheckt op basis van Integrale toegankelijkheid standaard (Its) van toegankelijkheid.
- Voorbeelden zijn:
 - 26 locaties van de Bibliotheken
 - 16 kunstinstellingen
 - 7 stadsloketten
 - schouw en advies van buurtkamer
 - schouw Tropenmuseum (KIT)
 - In samenwerking met Groen en handicap; schouwen van 4 stadsparken:
 - Toegankelijkheidsschouwen Centrale Verkeerscommissie

Wat leveren toegankelijkheidsschouwen op?

- Inzicht in betrokken partijen
- Fouten in uitvoering laten herstellen, bijvoorbeeld bij Noord-Zuidlijn, Ferdinand Bol, Amstelveenlijn
- Evalueren richtlijnen of instructies
- Evalueren afwegen van belangen in CVC, bijvoorbeeld veiligheid versus toegankelijkheid, of op tijd rijden van tram versus loopafstanden
- Bewustwording bij ambtenaren en projectleiders

XXXX

Goed aaneengesloten loopschotten. Halfgesloten hekken met de voeten aan de binnenzijde. Sluit eventueel, voor mensen met een beperking, de onderkant van het hek af met een gidslijn.

Knelpunten, leerpunten etc.

- Trainingen vrijwilligers: van ervaringskennis naar deskundigheid
 - Niet overal is de rol CBA en lokale ervaringsdeskundigen bekend
- Vergoedingen: continue discussie
 - Waar leg je de grens tussen professionele inzet en vrijwilligers?
 - Gratis versus betaalde schouwen
- Relatiebeheer versus belangenbehartiging

Vraag aan deelnemers: Wat is ervaring en beleid in eigen gemeente?

Recente discussie over nieuwe trams

- Schouw
- Veel ambtelijk overleg
- Formele brieven
- Belangenbehartiging
- Politiek betrekken?

Handhaven versus wetgeving: discussie?

- Weinig capaciteit bij BOA/politie

Wel:

- Meldingen openbare ruimte door burgers
- Bij hinderlijk parkeren/gevaarlijk: snellere afhandeling beheer/handhaving
- Analyse van meldingen

Vraag: Zijn er bruikbare ervaringen uit de eigen gemeente?

Vragen aan deelnemers:

- Wat vindt je van de inzet van ervaringsdeskundigen in Amsterdam?
- Heb je tip en trucs over ervaringsdeskundigheid uit je eigen gemeente?

Contactgegevens

Bart Weggeman	<u>B.Weggeman@clëntenbelangamsterdam.nl</u>
Eric Groot Kormelink	<u>E.Grootkormelink@clëntenbelangamsterdam.nl</u>
Jette Bolle	<u>J.Bolle@amsterdam.nl</u>

Meer informatie is te vinden op

- <https://www.clëntenbelangamsterdam.nl/thema-belangenbehartiging/toegankelijkheid>
- <https://www.amsterdam.nl/iedereen-doet-mee/>